

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. De primo fonte argumentorum nempè S. Scriptura petitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

quàm errores deponere sint parati. 3. Alii sunt frigidi, id est, tales, qui quidem errores suos agnoscunt, & etiam parati sunt deponere, sed ob varias excusationes, quas frigide preterdunt, in iisdem erroribus perseverant. 4. Denique alii sunt dubii, qui simplici ac recto corde veritatem quaerunt, ideòque, quia ipsi per se eam invenire non possunt, ab aliis institui ac juvari petunt; qui proin omni potius caritate ac mansuetudine fovendi, animandique sunt, ut sua dubia sincerè aperiant, atque, ut ab iisdem liberentur, accurata, facilique instructione curandum. Cum solis ergo pertinacibus, Zelosis, & Frigidis hæreticis offensivum bellum suscipiendum est; quod quidem quâ ratione fieri possit, in hac parte ostendatur.

CAPUT I.

QUIBUS POTISSIMUM ARGUMENTIS
CONTRA HÆRETICOS PV-
GNANDVM SIT.

Quemadmodum prima illorum, qui militiæ nomen dederunt, cura est, ut de aptis sibi armis provideant; ita prima quoque Theologi Polemici sollicitudo esse debet, ut argumenta addiscat, solida, quibus contra Hæreticos pugnare debeat; quæ quidem duplicis ferè sunt generis, generalia scilicet, & specialia; illa sunt, quæ in genere duntaxat fontes aperiunt, ex quibus ejusmodi argumenta petenda sunt; ista verò sunt, quæ ex monstratis fontibus tanquam effluvia & efficaciora seliguntur ad veritatem dogmatum Catholicorum, & falsitatem hæreticorum demonstrandam, quibus proinde in hoc & sequentibus capitibus agetur.

§. I.

De primo fonte argumentorum nempe S.
Scriptura petitorum.

I. Primus fons argumentorum meritò S. Scriptura affirmatur; hæc enim cum nihil aliud sit, quàm verbum Dei revelatum, atque adeò infallibilem habeat auctoritatem, hoc

hoc ipso efficacissima argumenta suppeditare creditur ad veritatem doctrinarum Catholicarum demonstrandam. Unde & ipsi Adversarii hoc solo argumentorum genere, licet perperam, utuntur ad falsas suas doctrinas seu hæreses persuadendas; id Origenes in c. 14. ep. ad Rom. apta similitudine declarat; dum ait: Sicut Piratæ in occultis Scopulis maris lumen accendunt, ut navigantes ad naufragia perditionis sub spe salutis obtinendæ perducant; ita Hæretici lumen falsæ doctrinæ ostendunt, ut salutis suæ cupidos sub hæresiminis specie ad fidei & salutis naufragium pertrahant. Sed & S. Epiphanius hæresi 34. contra Manich. alia similitudine id ipsum confirmat, dum ait: Sicut dipsas venenatus serpentis aquam, quam in occultis rivulis haurit, veneno inficit, & bestias pariter ex ea bibentes intolerabili siti accendat, tandem omnino perimat; ita Hæretici, dum S. Scripturas velut fontes veritatis, veneno falsæ suæ doctrinæ contaminant, maximam quidem divini verbi orexin excitant, sed per eandem certum animæ interitum creant. Quare ut in armorum genere ritè utatur Theologus Polemicus, sequentia monita observet.

I. Primum est, ut, quoniam non omnes S. Scripturas libris pro Canonicis illi agnoscunt, non facilè locum aliquem alleget ex tali libro, quem illi velut non Canonicum rejiciunt; hoc ipso enim, quod eum pro vero Dei verbo accipiant, textum ex eo depromptum tanquam infirmum & humana solùm ratione nixum excutient.

II. Secundum monitum est, ut, ubi textum aliquem à se ex libro ab ipsis ut Canonicis admissis citatum falsè interpretantur, & subdola interpretatione juxta consuetudinem hæreticam & subdola interpretatione juxta consuetudinem hæreticam corrumpere conabuntur, jubeantur veritatem suæ interpretationis ex S. Scriptura probare; cum enim talis textus à Catholicis, aliter ab ipsis explicetur, hoc ipso dubium erit, quænam ex his interpretationibus velut legitima sit præferenda; atque adeò ab illis ex Scriptura, quam solam illi præiudice controversiarum agnoscunt, dubium hoc resolvi non poterit.

III. Tertium monitum est, ut non tam ipse ex Scriptura telum aliquod aut sententiam assumat, quàm Adversariorum tela ex eadem Scriptura peti solita dicitur.

confringat, id quod efficiet in hunc vel similem modum argumentando. Tunc hoc vel illud dogma vestrum veritati consentaneum censei non potest, quando veram vos Scripturam non habetis; sed ira se res habet; ergo. Majorem libenter concedent, utpote qui nihil pro fidei dogmate agnoscere voluit, nisi quod ex S. Scriptura probari queat. Minor autem sic ostenditur. Tria præcipue in vera Scriptura Spectari debent. 1. Canon seu Catalogus librorum Scripturae. 2. Versio seu editio. 3. Sensus & interpretatio; atqui nihil horum, vos habetis; cum neque Canonem, nec versionem, nec interpretationem vos legitimam habere ex S. Scriptura ostendere possitis, ergo rectè concluditur, veram Scripturam vos non habere, atque adeò fidei vestræ dogmata nullo solido argumento probari posse.

§. II.

De secundo fonte argumentorum, Conciliorum scilicet, & Pontificum definitionibus.

I. Pro faciliori intellectu hujus fontis, notandum est, non esse hic sermonem de quibuscunque Conciliis, sed de iis tantum, quæ à Pontifice approbata sunt, ideòque pariter etiam cum illo auctoritatem habent, ut in prima parte dictum est. Talia autem præcipue sunt generalia Concilia quæ diversis sæculis celebrata sunt, nempe in primo sæculo circa annum 51. Concilium Hierosolymitanum sub S. Petro. Tertio sæculo Constantinopolitanum primum contra Macedonium, & alios negantes divinitatem Spiritus Sancti. Quarto sæculo circa annum 325. Nicenum primum contra Arium; & circa annum 431. Ephesinum Consilium contra Nestorium item Chalcedonense anno 457. contra Eutychemum & Dioscorum. Quinto sæculo Constantinopolitanum secundum contra Petrum, Severum, & alios Origenistas. Sexto sæculo Constantinopolitanum tertium contra Monothelitas. Septimo sæculo Nicenum secundum contra Ico- nomachos. Octavo sæculo Constantinopolitanum quartum contra Photium pro S. Ignatio Patriarcha Constantino- politano. Undecimo sæculo Lateranense primum, secundum.